

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Z. Spółki z o.o.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
z udziałem zainteresowanego M. P.
o ochronę konkurencji i nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 stycznia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 26 września 2013 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 26 września 2013 r., oddalił apelację Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej [...] (powód) od wyroku Sądu Okręgowego w W. - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 28 września 2012 r., w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes Urzędu) z 30 lipca 2007 r. Decyzją tą Prezes Urzędu uznał za praktykę ograniczającą konkurencję w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2005 r. Nr

244, poz. 2080 ze zm., dalej jako uokik) porozumienie zawarte między powodem a M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą M. w K. (zainteresowany) na rynku przewozu osób zwykłą komunikacją autobusową na trasie Z. – K., polegające na bezpośrednim ustaleniu dla tej trasy cen biletów jednorazowych i miesięcznych. Za stwierdzone naruszenie reguł konkurencji Prezes Urzędu nałożył na powoda karę pieniężną w wysokości 180.327,28 zł.

Uznając apelację za bezzasadną Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że zgodnie z art. 231 k.p.c. dopuszczalne jest uznanie określonego faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy za ustalony, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych już faktów w oparciu o zasady logiki i doświadczenia. Zastosowanie domniemań przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostało uznane za prawidłowe. Wpisy w notatniku sekretarki prezesa zarządu powoda pod datami 11 lipca 2005 r. oraz 2 sierpnia 2005 r. z nazwiskiem „P.” uzasadniają pierwszy wniosek, że w tych dniach osoby te były ze sobą umówione na spotkanie i do tych spotkań doszło. Z kolei drugie domniemanie wyprowadzono z faktu wprowadzenia w jednym czasie jednakowych cen przez powoda i zainteresowanego. Żadna ze stron nie wskazała zdarzenia, które bezpośrednio wpływałoby na potrzebę podniesienia cen w takiej wysokości. W niniejszej sprawie nie zachodzi także naśladownictwo cenowe. Podwyżki dotyczyły zarówno biletów jednorazowych jak i okresowych, w których udziały powoda i zainteresowanego były różne. W ocenie Sądu Apelacyjnego na działanie w wyniku zawarcia porozumienia wskazuje fakt utrzymywania bezpośrednich bliskich kontaktów między powodem a zainteresowanym. Domniemana okoliczność spotkań w okresach podejmowania decyzji o podwyżkach uzasadnia wniosek, że pomiędzy powodem a zainteresowanym doszło do zawarcia niedozwolonego porozumienia cenowego. Sąd drugiej instancji podkreślił, że powyższe domniemania nie zostały wyprowadzone z pojedynczych faktów wskazanych w apelacji powoda, ale ze wszystkich bezspornych w sprawie faktów oraz pozostałych okoliczności sprawy.

Powód zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik w związku z art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1414, dalej jako ustawa o transporcie drogowym); art. 3

pkt 1 uokik w związku z art. 18b ust. 1pkt 6 ustawy o transporcie drogowym oraz art. 231 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia dotyczącego wzajemnych relacji między normami prawnymi wynikającymi z kilku przepisów prawa, a konkretnie, czy art. 3 pkt 1 uokik wyłącza zastosowanie art. 5 ust. 1 uokik w zakresie dotyczącym podawania przez przedsiębiorcę do publicznej wiadomości informacji o stosowanym cenniku opłat i jego zmianach w sytuacji, gdy obowiązek taki wynika z art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy o transporcie drogowym oraz czy bezpośrednio przekazanie innemu przedsiębiorcy prowadzącemu działalność na tym samym rynku właściwym, nawet podczas osobistego spotkania, informacji o stosowanym cenniku i jego zmianach w sytuacji, gdy obowiązek upublicznienia takich informacji wynika z obowiązujących przepisów prawa, również narusza zakaz z art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik?

W uzasadnieniu potrzeby rozstrzygnięcia powyższych problemów prawnych powód wskazał, że w świetle orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji, do zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję może dojść w przypadku już samej wymiany informacji o zamierzonych zmianach cen oraz uzgodnionej akceptacji podążania za cenami lidera rynku. Z drugiej strony przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym nakładają na przedsiębiorców wykonujących przewozy regularne w krajowym transporcie drogowym obowiązek podawania do publicznej wiadomości informacji o stosowanych cenach, w tym o dokonywaniu zmiany tych cen, poprzez publikację stosowanego cennika. Z powyższego powód wyprowadził pogląd, zgodnie z którym przedsiębiorca zobligowany do upubliczniania informacji o cenach biletów oraz ewentualnych podwyżkach tych cen naraża się na zarzut zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję, gdy informacja taka zostanie pozyskana i wykorzystana przez innego przedsiębiorcę działającego na tym samym rynku właściwym. Zdaniem powoda, art. 3 ust. 1 uokik wyłącza zastosowanie ustawy antymonopolowej w zakresie dotyczącym podawania przez przedsiębiorcę do publicznej wiadomości informacji o stosowanym cenniku opłat i jego zmianach, ponieważ obowiązek taki wynika z art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 września

2001 r. o transporcie drogowym. Ponadto, powód wskazał, że wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2006 r., III SK 6/06 został wydany w nieco innym stanie faktycznym, w którym nie wiązał prawny obowiązek podawania do publicznej wiadomości informacji o stosowanym przez danego przedsiębiorcę cenniku.

Powód powołał się także na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, tj. art. 231 k.p.c. Wskazał, że wyrok Sądu Apelacyjnego opiera się na dwóch domniemaniach, przy czym zastosowanie pierwszego domniemania prowadziło do zastosowania drugiego domniemania. Powód wskazuje na potrzebę dokonania wykładni art. 231 k.p.c. poprzez wskazanie, czy Sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki został wyprowadzony z innych faktów ustalonych z zastosowaniem domniemania faktycznego.

Prezes Urzędu w odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Przypomnieć należy, że z uwagi na funkcje postępowania kasacyjnego nie każdy problem prawny dotyczący kwestii, odnośnie której brak jeszcze bezpośredniej wypowiedzi Sądu Najwyższego, zasługuje na rozwiązanie przy merytorycznym rozpoznaniu skargi kasacyjnej. Nie każdy problem prawny podniesiony w skardze kasacyjnej jest bowiem istotnym zagadnieniem prawnym, którego rozstrzygnięcie będzie stanowić wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i ujednoczenie orzecznictwa sądów powszechnych. Zagadnieniem takim jest tylko problem, którego wyjaśnienie jest podyktowane realnymi i poważnymi trudnościami interpretacyjnymi, zarówno przy rozpoznawaniu konkretnej sprawy, jak i przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Stąd też artykułowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w sprawach z zakresu ochrony konkurencji, wymóg odpowiedniego, jurydycznego uzasadnienia potrzeby przyjęcia skargi do rozpoznania, celem uzyskania stanowiska Sądu Najwyższego odnośnie wykładni

lub sposobu zastosowania określonego przepisu prawa. Tymczasem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, którego jurydyczną argumentację przedstawiono w części wstępnej uzasadnienia, nie zawiera wyводу spełniającego powyższe wymogi choćby w minimalnym zakresie, tym bardziej gdy zważy się na przeszło 25-letni okres funkcjonowania ustawodawstwa antymonopolowego oraz dorobek orzecznictwa i piśmiennictwa w tej dziedzinie.

Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że pierwsze zagadnienie prawne nie jest problemem prawnym, który w niniejszej sprawie lub w sprawach podobnych mógłby powstać na tle art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy o transporcie drogowym. Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorca wykonujący przewozy regularne w krajowym transporcie drogowym ma obowiązek podania cennika opłat do publicznej wiadomości przy kasach dworcowych oraz w każdym autobusie wykonującym regularne przewozy osób. Z art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy o transporcie drogowym nie wynika żadne „ograniczenie konkurencji dopuszczone na podstawie odrębnych ustaw” w rozumieniu art. 3 pkt 1 uokik. Przepis ten, narzucając określony sposób zachowania uczestnikom rynku przewozów regularnych prowadzi do zwiększenia przejrzystości działania tego rynku dla konsumentów oraz konkurentów, ułatwiając tym ostatnim naśladownictwo cenowe. Wynikający z tego przepisu obowiązek podania cennika opłat do publicznej wiadomości wyłącza możliwość zastosowania zakazów uokik do zachowania przedsiębiorcy działającego na rynku przewozów regularnych polegającego na upublicznieniu stosowanych cen nawet wówczas, gdy umożliwia to pozostałym konkurentom dostosowanie własnych cen do poziomu przedsiębiorcy, który najwcześniej zmodyfikował swoją politykę cenową. Jednakże naśladownictwo cenowe nie jest kwalifikowane jako zachowanie antykonkurencyjne w ramach art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik, niezależnie od zastosowania art. 3 pkt 1 uokik w danej sprawie.

W dalszej kolejności należy zwrócić uwagę, że aby problem prawny wskazany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miał status istotnego zagadnienia prawnego sprawy, musi być nie tylko powiązany z przepisami powołanymi w podstawach skargi kasacyjnej, ale także pozostawać w związku z podstawami, na których opiera się zaskarżone orzeczenie. Tego ostatniego wymogu nie spełnia zagadnienie prawne dotyczące zastosowania art. 3

ust. 1 uokik w związku z art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym. Zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego nie opiera się na założeniu interpretacyjnym, zgodnie z którym do zawarcia zakazanego porozumienia ograniczającego konkurencję doszło w wyniku upublicznienia przez powoda cennika usług zgodnie z wymogami ustawy o transporcie drogowym. Z całościowej oceny uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie da się także wysnuć tezy, zgodnie z którą dostosowanie się przedsiębiorcy takiego jak powód do treści art. 18b ust. 1 pkt 6 ustawy o transporcie drogowym skutkuje, w przypadku powzięcia przez konkurenta wiadomości o planowanej podwyżce, dokonaniem uzgodnienia, które należy kwalifikować jako porozumienie w rozumieniu art. 4 pkt 4 uokik. Powoduje to, że rozstrzygnięcie powyższego zagadnienia nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Specyfika działania na danym rynku właściwym, w szczególności zaś przejrzystość zasad jego działania dla konkurujących ze sobą uczestników, może powodować, iż skorelowane ze sobą czasowo lub wartościowo podwyżki cen nie będą świadczyły o podjęciu takich działań w uzgodnieniu. Także reakcja konkurenta na upublicznią, zgodnie z wymogami prawa podwyżkę cen przez lidera rynku, nawet gdy ma miejsce natychmiast po ogłoszeniu zmiany polityki cenowej i nie towarzyszą jej jakiegokolwiek kalkulacje uzasadniające taki ruch cenowy konkurenta, nie wystarcza sama w sobie do przyjęcia założenia, zgodnie z którym doszło do uzgodnienia sprzecznego z art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik.

W ocenie Sądu Najwyższego nie zachodzi także potrzeba rozstrzygnięcia przy merytorycznym rozpoznaniu skargi kasacyjnej drugiego zagadnienia prawnego dotyczącego kwestii, czy przekazanie konkurentowi informacji o stosowanym cenniku i jego zmianach w sytuacji, gdy obowiązek upublicznienia takich informacji wynika z obowiązujących przepisów prawa, narusza zakaz z art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik. Zagadnienie to zostało wykreowane przez powoda w oparciu o poglądy wyrażone przez TSUE w wyroku z 31 marca 1993 r. w sprawie C-89/85 *Woodpulp II* (EU:C:1993:120), zgodnie z którymi „jednostronne i niezależne ogłaszanie użytkownikom cen przez producentów raz na kwartał stanowi samo w sobie zachowanie rynkowe, które nie zmniejsza niepewności każdego z przedsiębiorstw co do przyszłych zachowań jego konkurentów i w związku z tym przy braku

wstępnej praktyki uzgodnionej producentów nie stanowi naruszenia reguł Traktatu zakazujących praktyk ograniczających konkurencję”. Powyższego poglądu nie można jednak odnosić do wymiany informacji między bezpośrednimi konkurentami. Należy także pamiętać, że wyrok w sprawie *Woodpulp II* dotyczył rynku właściwego, którego zasady działania – jak wynikało to z ustaleń – powodowały, iż publiczne ogłoszenia o cenach, jakie mają być stosowane przez dostawców surowca w przyszłości było korzystne dla nabywców, gdyż pozwalało im dostosować z wyprzedzeniem poziom cen produktu finalnego oraz odpowiednio negocjować umowy ze swoimi kontrahentami.

Ponadto, w wyroku z 4 czerwca 2009 r. w sprawie *C-8/08 T-Mobile Netherlands BV* TSUE przyjął, że konsekwencje prawne wymiany informacji między konkurentami w zakresie istotnym dla prawa ochrony konkurencji należy postrzegać przez pryzmat założenia, zgodnie z którym każdy podmiot gospodarczy powinien autonomicznie określać swoją politykę gospodarczą (EU:C:2009:343, pkt 32 i powołane tam orzecznictwo). W dalszej kolejności TSUE stwierdził w tym orzeczeniu, że wymóg autonomii decyzyjnej przedsiębiorstw „nie wyłącza prawa podmiotów gospodarczych do przystosowywania się w sprawny sposób do stwierdzonego lub spodziewanego zachowania konkurentów, o tyle jednak stoi on na przeszkodzie wszelkim kontaktom między tymi podmiotami gospodarczymi, tak bezpośrednim jak i pośrednim, które mogłyby wywrzeć wpływ na zachowanie aktualnego lub potencjalnego konkurenta na rynku bądź ujawnić temu konkurentowi postępowanie, które ten podmiot sam zdecydował lub planuje realizować na rynku, jeżeli celem lub skutkiem tych kontaktów jest doprowadzenie do warunków konkurencji, które nie odpowiadają normalnym warunkom konkurencji na rynku właściwym, przy uwzględnieniu charakteru produktów lub świadczonych usług, znaczenia i liczby przedsiębiorstw, jak również rozmiaru wspomnianego rynku” (pkt 33 i powołane tam orzecznictwo).

W ocenie Sądu Najwyższego, przyjęcie powyższych założeń na użytek stosowania art. 4 pkt 4 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 uokik niekoniecznie stoi na przeszkodzie wymienianiu informacji między konkurentami, gdy wymiana taka prowadzi do podniesienia efektywności działania rynku i służy interesom klientów. Nie ma to jednak znaczenia dla zastosowania samego art. 4 pkt 4 uokik, a

w konsekwencji art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik dla objęcia zachowania przedsiębiorców zakresem zastosowania zakazu porozumień ograniczających konkurencję.

Podkreślić należy, że zainteresowany mógł w ramach naśladownictwa cenowego – bez ryzyka naruszenia reguł konkurencji – dostosować ceny swoich usług do poziomu cen powoda po wprowadzeniu przez niego podwyżki. Mógł także podnieść swoje ceny (lub ogłosić ich podwyżkę) tuż po upublicznieniu informacji przez powoda o zmianie cen. Gdyby jednak zainteresowany działał w taki sposób w ramach naśladownictwa cenowego, korelacja czasowa zdarzeń wyglądałaby inaczej niż w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy. Dysponowałby także dokumentami lub innymi środkami dowodowymi, za pomocą których mógłby obalać ewentualne domniemanie działania w uzgodnieniu z powodem, zaś ustalenia poczynione w niniejszej sprawie byłyby niewystarczające do stwierdzenia uzgodnienia między powodem a zainteresowanym co do terminu podwyższenia cen świadczonych usług jak i wysokości cen po wprowadzeniu podwyżki.

Ustalenia faktyczne poczynione w toku postępowania sądowego, którymi Sąd Najwyższy jest związany, których nie kwestionuje powód w skardze kasacyjnej i które znajdują się na granicy koniecznego w sprawach z zakresu ochrony konkurencji standardu dowodowego uzasadniającego zastosowanie zakazu z art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik, są następujące: 1) powód i zainteresowany konkurowali ze sobą na rynku przewozów pasażerskich na trasie Z. – K.; 2) udział powoda i zainteresowanego na tak określonym rynku był dominujący i wynosił łącznie ponad 90% w przypadku sprzedaży biletów jednorazowych oraz 100% w sprzedaży biletów miesięcznych; 3) w 2004 r. ceny biletów jednorazowych i miesięcznych stosowane przez powoda i zainteresowanego różniły się; 4) w dniu 25 kwietnia 2005 r. powód i zainteresowany wprowadzili podwyżkę cen biletów w wysokości niemalże identycznej; 5) w kalendarzu sekretarki prezesa zarządu powoda pod datą 11 lipca 2005 r. wpisane było nazwisko „P.”, godz. 13.00, a pod datą 2 sierpnia 2005 r. wpisano „Zarząd”, godz. 8.00 oraz „P.”, godz. 12.00; 6) w sierpniu 2005 r. powód wprowadził podwyżkę cen biletów na podstawie uchwały zarządu z 2 sierpnia 2005 r., o której poinformował Urząd Marszałkowski w dniu 3 sierpnia; 7) powód informował publicznie o dacie wejścia w życie nowych cen biletów, ale nie informował publicznie o wysokości podwyżki; 8) zainteresowany powiadomił Urząd

Marszałkowski o podwyżce w dniu 10 sierpnia 2005 r., zaś cennik upublicznił już w dniu 9 sierpnia 2005 r., przy czym podwyżka miała wejść w życie w dniu 18 sierpnia 2005 r.; 9) ceny biletów u pozostałych przewoźników oraz daty wprowadzania zmian ich wysokości były zróżnicowane; 10) w listopadzie 2005 r. Z. M. wydzierżawił od powoda trzy samochody, spotykając się w październiku lub listopadzie z prezesem powoda na negocjacjach w sprawie tej umowy. W spotkaniach tych uczestniczyły również zainteresowany, którego prezes zarządu powoda prosił o pomoc w znalezieniu nabywcy.

W niniejszej sprawie należy zwrócić uwagę, że w przeciwieństwie do sprawy rozstrzygniętej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w W. z 6 września 2011 r., w której Sąd Najwyższy postanowieniem z 19 października 2012 r., III SK 13/12 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustalenia faktyczne nie ograniczają się tylko do stwierdzenia korelacji czasowej wprowadzenia przez powoda i zainteresowanego podwyżki cen na linii Z. – K., czy wysokości tej podwyżki (a konkretnie jednorazowego wprowadzenia, w wyniku podwyżki, cen na takim samym poziomie). Takie ustalenia, w myśl stanowiska wyrażonego w uzasadnieniu powołanego wyżej postanowienia w sprawie III SK 13/12, które Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni podziela, a także orzecznictwa Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wyrok z 10 września 2003 r., XVII AmA 136/02) i Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyrok z 5 października 2005 r., VI ACa 1146/04) byłyby niewystarczające do przypisania powodowi i zainteresowanemu uzgodnienia zachowania na rynku. W wyroku w sprawie III SK 6/06 wyjaśniono już, że do uznania zachowania konkurentów na rynku za uzgodnioną praktykę konieczne jest nie tylko wykazanie zbieżności ich zachowań rynkowych ale także „jakichkolwiek bezpośrednich lub pośrednich kontaktów, dzięki którym mogliby wpływać na rynek lub ujawniać konkurentom, w jaki sposób zamierzają zachować się w przyszłości”. Dlatego sama zbieżność daty i wysokości podwyżki w kwietniu 2005 r. nie mogłaby prowadzić do skutecznego zarzucenia powodowi naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 1 uokik.

Jednakże zbieżność zachowania powoda i zainteresowanego w kwietniu 2005 r., a następnie w sierpniu 2005 r., wsparta dodatkowymi ustaleniami wskazującymi na kontakty między prezesem zarządu powoda a zainteresowanym

tego samego dnia, gdy powód podejmował decyzję o wprowadzeniu podwyżek oraz ich wysokości, a wysokość ta nie została przez powoda upubliczniona, uprawniają do przyjęcia założenia leżącego u podstaw zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym powód i zainteresowany działali w uzgodnieniu. Ustalenia wskazują bowiem na kontakt powoda z zainteresowanym przed zmianą cen w sierpniu 2005 r., która nie tylko miała miejsce w tym samym czasie ale także była zmianą w takiej samej wysokości.

W doktrynie jednolicie wskazuje się, iż uzgodnienie w rozumieniu art. 4 pkt 4 uokik oznacza koordynację zachowań przedsiębiorców dokonaną poprzez świadome określenie sposobu działania na rynku, które zmniejsza stan niepewności co do zachowania konkurenta. Dlatego dopuszcza się przyjęcie założenia, zgodnie z którym do uzgodnienia istotnego dla art. 4 pkt 4 uokik dochodzi już wówczas, gdy dwaj przedsiębiorcy przekazują sobie wzajemnie istotne informacje, które wpływają na ich dalsze postępowanie. Jako przykład uzgodnienia wskazuje się wymianę informacji co do przyszłych zachowań rynkowych, w szczególności o polityce cenowej stosowanej w przyszłości. W niniejszej sprawie brak bezpośredniego ustalenia, że taka wymiana informacji miała miejsce. Nie mniej w sytuacji, gdy prezes zarządu powoda spotkał się z zainteresowanym zaraz po podjęciu przez zarząd decyzji o podwyższeniu cen usług powoda, a następnie zainteresowany podniósł ceny biletów w takim samym stopniu jak powód, istnieją uzasadnione podstawy dla przyjęcia założenia, zgodnie z którym taka sekwencja działań powoda prowadziła do istotnego zmniejszenia niepewności zainteresowanego co do zachowania powoda. Upublicznienie informacji wyłącznie o zmianie cennika (bez wskazania skali podwyżek) konkurent może odczytać jako sygnał, że jego rywal zamierza podnieść ceny powyżej dotychczasowego poziomu, a w reakcji na takie zachowanie może również podwyższyć swoje ceny. Jednakże samo upublicznienie informacji o zmianie cennika i dacie wejściu w życie nowego cennika nie ujawnia informacji o wysokości podwyżek. Dlatego zbieżności skali podwyżek powoda i zainteresowanego, w połączeniu z ustaleniami dotyczącymi kontaktów między oboma przedsiębiorcami, nie można racjonalnie tłumaczyć inaczej, jak koordynacją zachowań przez tych

przedsiębiorców w sposób charakterystyczny dla uzgodnienia w rozumieniu art. 4 pkt 4 uokik.

Strony postępowania miały możliwość wyjaśnienia przedmiotu spotkań przed sierpniową podwyżką, korelacji decyzji zainteresowanego o wprowadzeniu podwyżki i wysokości cen biletów oraz sekwencji czynności podejmowanych przez zainteresowanego w reakcji na działania powoda. Z możliwości tej skorzystały, wskazując chociażby jako środek dowodowy przesłuchania w charakterze świadka Z. M. Jego zeznania nie potwierdziły jednak wersji zdarzeń prezentowanych w skardze kasacyjnej powoda.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ k.p.c.), o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 102 k.p.c.